

## Informacje podstawowe

|                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu                                                   | Nowy Testament – Pisma Janowe i listy katolickie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Prowadzący                                                         | Ks. dr Zbigniew Grochowski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Wydział                                                            | Wydział Teologiczny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Kierunek                                                           | Turystyka religijna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Poziom studiów                                                     | studia pierwszego stopnia (licencjackie)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Profil studiów                                                     | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Forma studiów                                                      | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Moduł specjalnościowy                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się       | nauki teologiczne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Obowiązuje od roku akademickiego                                   | 2025/2026                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Rok studiów                                                        | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Semestr                                                            | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Język wykładowy                                                    | polski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Status przedmiotu<br>( <i>obowiązkowy, do wyboru</i> )             | obowiązkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się ( <i>symbole</i> ) | CTR_W03; CTR_U05; CTR_U10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Rodzaj zajęć ( <i>wybór z listy*</i> )                             | wykład                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Liczba godzin                                                      | 30                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Liczba ECTS                                                        | 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Wymagania wstępne                                                  | Ogólna znajomość treści omawianych ksiąg.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Opis i cele przedmiotu<br>Pisma Janowe i listy katolickie          | Turystyka, zwłaszcza religijna, oprócz nawiedzania atrakcyjnych miejsc o charakterze czysto świeckim, związana jest także z pielgrzymowaniem do licznych sanktuariów, głównie chrześcijańskich (gdy mowa o Europie). Pismo św. stanowi podstawę życia chrześcijańskiego. Dlatego niezbędna jest – także dla organizatora ruchu turystycznego – znajomość Biblii. Celem wykładu jest wprowadzenie w podstawowe problemy Pism Janowych i Listów Katolickich, które powinny ułatwić spojrzenie na ich autora, adresatów, czas powstania, środowisko w jakim były pisane oraz pomóc w przeprowadzeniu głębszej analizy egzegetycznej wybranych fragmentów i prezentacji zasadniczych myśli teologicznych w nich zawartych. |

## Treści programowe

| Temat/blok zajęć:                                                                                                                           | Liczba godzin |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| 1. Ewangelia wg św. Jana a Ewangelie Synoptyczne; autorstwo i hipoteza kilku etapów redakcji J.                                             | 2             |
| 2. Czas i miejsce powstania Ewangelii wg św. Jana; jedność jej kompozycji oraz główny wątek czwartej Ewangelii.                             | 2             |
| 3. Tekst, słownictwo, język i styl oraz symbolika Ewangelii wg św. Jana.                                                                    | 2             |
| 4. Podłoże historyczno-literackie J: hellenizm i gnoza oraz Stary Testament i judaizm; cele czwartej Ewangelii.                             | 2             |
| 5. Teologia Ewangelii wg św. Jana: duchowość, chrystologia i soteriologia czwartej Ewangelii.                                               | 2             |
| 6. Teologia Ewangelii wg św. Jana: eklezjologia (również: uczniowie Jezusa), sakramentologia (również: miłość) i eschatologia.              | 2             |
| 7. Listy Jana (1-2-3 J): autor, adresaci, czas i miejsce powstania listu, idee przewodnie i orędzie.                                        | 2             |
| 8. Apokalipsa czy proroctwo? Czas, miejsce i okoliczności powstania Apokalipsy św. Jana; jej autor i adresaci.                              | 2             |
| 9. Język i styl Apokalipsy św. Jana; Stary Testament w Ap. Plan/struktura Apokalipsy św. Jana; pewne szczegóły dotyczące kompozycji księgi. | 2             |
| 10. Symbolizm kosmiczny, teriomorficzny i chromatyczny w Apokalipsie św. Jana.                                                              | 2             |
| 11. Symbolizm arytmetyczny i antropomorficzny w Apokalipsie św. Jana.                                                                       | 2             |
| 12. Systemy interpretacyjne, tłumaczące treść Ap. Teologia Apokalipsy św. Jana: Bóg i Eschatologia.                                         | 2             |
| 13. Teologia Ap: chrystologia, pneumatologia, angelologia i eklezjologia.                                                                   | 2             |
| 14. List Jakuba (Jk): autor, adresaci, czas i miejsce powstania listu, idee przewodnie i orędzie.                                           | 2             |
| 15. Listy Piotra (1-2 P) i List Judy (Jud): autor, adresaci, czas i miejsce powstania listu, idee przewodnie i orędzie.                     | 2             |
| Łącznie godzin:                                                                                                                             | 30            |

## Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

| <b>Kategoria efektu<br/>(W, U, K)</b> | <b><u>Kierunkowe</u><br/>efekty uczenia się</b><br><br><i>(co ogólnie<br/>absolwent po tych studiach<br/>będzie wiedział i umiał)</i>                                                                                                                                                                                                       | <b><u>Opis przedmiotowych</u><br/>efektów uczenia się</b><br><br><i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się<br/>zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów<br/>zajęć, które realizują dany efekt )</i><br><br><i>(co konkretnie <b>student po tym przedmiocie</b> będzie wiedział i umiał)</i> | <b>Sposoby weryfikacji<br/>uczenia się</b><br><br><i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport indywidualny, grupowy)</i> |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| CTR_W03                               | absolwent zna i rozumie w stopniu zaawansowanym fakty, teorie, metody i zależności między nimi oraz różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności zawodowej, w szczególności zagadnienia z zakresu nauk biblijnych, m.in. treści i charakteru poszczególnych zbiorów i ksiąg biblijnych oraz ich znaczenie dla chrześcijaństwa | Student zna treść Pism Janowych i Listów Katolickich. Rozpoznaje ich miejsce w kanonie ksiąg świętych. Umie je interpretować, uwzględniając kontekst historyczny ich powstania oraz aplikować ich przesłanie w celu rozwiązywania aktualnych problemów (tematy 1-15).                                                                      | Kolokwium pisemne, egzamin ustny                                                                                                                                         |
| CTR_U05                               | absolwent potrafi w innowacyjny sposób wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, planować samodzielnie własne uczenie się, komunikować się z otoczeniem i uzasadniać swoje stanowisko,                                                                           | Student potrafi dobrze reagować na pytania stawiane przed wykładem podczas zajęć, udzielając nie tylko poprawnej odpowiedzi, ale też uzasadniając swoje stanowisko. Samodzielnie wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i integruje informacje dotyczące Pism Janowych i Listów                                                        | Kolokwium pisemne, egzamin ustny. Dyskusja podczas zajęć                                                                                                                 |

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                    |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
|         | w tym samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje dotyczące ksiąg biblijnych i ich znaczenia dla chrześcijaństwa                                                                                                                                                                                                                                               | Katolickich oraz ich znaczenia dla chrześcijaństwa (tematy 1-15).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                    |
| CTR_U10 | absolwent potrafi w innowacyjny sposób wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, planować samodzielnie własne uczenie się, komunikować się z otoczeniem i uzasadniać swoje stanowisko, w tym posługiwać się terminologią z zakresu nauk teologicznych, zwłaszcza z obszaru badań biblijnych, patrologii i historii Kościoła | Student potrafi dobrze reagować na pytania stawiane przed wykładowcą podczas zajęć, udzielając nie tylko poprawnej odpowiedzi, ale też uzasadniając swoje stanowisko. Samodzielnie uczy się na pisemne kolokwia, a zdając egzaminy (ustny na koniec semestru oraz pisemne kolokwia w jego trakcie) umie posługiwać się terminologią z zakresu nauk teologicznych, zwłaszcza związanych z Pismami Janowymi i Listami Katolickimi (tematy 1-15). | Kolokwium pisemne, egzamin ustny. Dyskusja podczas |
|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                    |

## Metody dydaktyczne

*(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)*

|   |                           |
|---|---------------------------|
| 1 | Wykład informacyjny       |
| 2 | Wykład konwersatoryjny    |
| 3 | Prezentacja multimedialna |

## Opis nakładu pracy studenta w ECTS

| Kontakt z prowadzącym | Aktywność                                                             | Liczba godzin | Razem liczba godzin / ECTS |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------|---------------|----------------------------|
| bezpośredni           | udział w zajęciach                                                    | 30            | 30 / 1                     |
|                       | udział w zaliczeniach poza zajęciami                                  |               |                            |
|                       | udział w konsultacjach                                                |               |                            |
| praca własna          | przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)    | 30            | 60 / 2                     |
|                       | przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...) | 30            |                            |

## Kryteria oceny końcowej

*(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)*

Warunkiem zaliczenia jest co najmniej 80-procentowa frekwencja, co oznacza opuszczenie najwyżej 3 wykładów (z 15) jako nieusprawiedliwionych; por. Decyzja Nr 18/2025 Prorektora ds. Studenckich I Kształcenia UKSW z dnia 30 września 2025 r.

Wymagana tak częsta obecność na zajęciach (stacjonarnie lub online) zawiera w sobie nie tylko aspekt negatywny (warunek zaliczenia), ale posiada też wymiar pozytywny: (b.)dobre wyniki uzyskane podczas pisania testów z treści ksiąg mogą gwarantować satysfakcjonujący wynik na koniec semestru (bez konieczności podchodzenia do egzaminu ustnego). Mowa o 5 testach z treści omawianych ksiąg, pisanych w sali na uczelni (stacjonarnie!) średnio do 3 tygodnie. Stanowią one będą jednocześnie egz. śródsesemestralny. Zakres tematyczny:

1. Ewangelia św. Jana 1-10.
2. Ewangelia św. Jana 11-21.
3. Apokalipsa św. Jana 1-11.
4. Apokalipsa św. Jana 12-22.
5. Pierwszy i Drugi List św. Piotra, List św. Jakuba i List św. Judy.

Każdy test będzie zawierał 10 szczegółowych pytań. Odpowiedzi cząstkowe będą liczone (również) cząstkowo (a zatem np. odpowiedź połowiczna otrzyma 0,5 punktów, nie będzie więc całkowicie odrzucona).

Przy bardzo wysokiej frekwencji (opuszczony najwyżej 1 wykład) średnia z 5 testów gwarantować będzie następujące oceny za semestr:

0-59% - NDST (2)

60-66% - DST (3)

67-76% - DST+ (3+)

77-86% - DB (4)

87-94% - DB+ (4+)

95-100% - BDB (5)

Inspiracją do takich wyliczeń jest paragraf 49 ustęp 3 Regulaminu Studiów na UKSW obowiązujący od 01.10.2023 (por. <https://bip.uksw.edu.pl/node/44> LUB <https://monitor.uksw.edu.pl/docs/6987> LUB <https://uksw.edu.pl/studenci/regulamin-studiow/> )

A zatem, student(ka), który/a opuści najwyżej 1 wykład (nieusprawiedliwiony) oraz napisze 5 testów na 9,5-10 punktów, ma już w trakcie semestru gwarantowaną ocenę BDB (5,0). Niższy wynik będzie mógł być poprawiony/podwyższony podczas egzaminu końcowego, stanowiącego ustną wypowiedź na 2 tezy (z 40), samodzielnie wylosowane podczas sesji egzaminacyjnej.

### Literatura obowiązkowa

|   |                                                                                                                                             |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | Bartnicki – Czajkowski – Mędała – Załęski, J, Listy Powszechne i Ap, Wprowadzenie w myśl i wezwanie ksiąg biblijnych (t.10), Warszawa 1992. |
| 2 | Gryglewicz – Mędała – Chmiel, Tradycja Janowa, w: Wstęp do NT, Rubinkiewicz (red.), Pallotinum Poznań 1996, ss. 450-538.                    |
| 3 | Gądecki S., Wstęp do Pism Janowych, Gniezno 1996.                                                                                           |

### Literatura uzupełniająca

|   |                                                                                                                                                                                                    |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | J. Kręcidło, Tożsamość Umiłowanego Ucznia w czwartej Ewangelii, CT 3 (2008) 45-58.                                                                                                                 |
| 2 | TKACZ R., Listy do siedmiu Kościołów (Ap 2,1-3,22). Studium historyczno-egzegetyczne, (Rozprawy i Studia Biblijne 11), Oficyna Wydawnicza „Vocatio”, Warszawa 2003                                 |
| 3 | SZTUK D., „Recepcja motywu ‘dwóch dróg’ w Liście świętego Jakuba.”, w: S. Szymik (red.), w: Słowo Boże w życiu i misji Kościoła, (Analecta Biblica Lublinensia 4), Wyd. KUL, Lublin 2009, 237-248. |

#### \* lista rodzajów zajęć

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☒ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe  
*(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)*
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)  
*(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)*